

Den af os undertegnede, Bønder af Rendalens Præstegl., til Kammeret indgivne
allerunderdanigste Andsøgning, dateret 10 Sept: 1790, indeholdende "Forestilling
betreffende den som Kongealmindig omtvistede Strækning i Rendalens
Præstegjeld", er os, efter vores Forlangende, i Følge Kammer-Collegii Resolution,
fra det Søndenfieldske Stifts Contoir leveret tilbage. Kiøbenh: 16 octb: 1790

Knud Knudsen Foenaas

Lars Giermundsen Løvhougen

Comissions Acten tilligemed alle de øvrige Documenter, som vi indleverede med
forestaaende vores Ansøgning er os ligeledes, efter vores Forlangende, i Følge
Kammer Collegii Resolution tilbageleverede fra det Søndenfieldske Contoir.

Knud Knudsen Foenaasen

Lars Giermundsen Lovhougen

Paa Søndre Unset

S: St: J: M: Bønderne Knud Knudsen Fonaasen og Lars Giermundsen Løvhougen af N° 1454. - Reendahlerns Præstegield i Østerdahlens Fogderie indsender en Andsøgning fra bem^{te} Præsstegeields Indbyggere, dat: 16de Julii d: A:, hvori de anholde om at maae, i Betragtning af deres fattige Omstændigheder, allernaadigst blive skiænket den Skov, som under navn af Konge Alminding, er bleven dem frakiendt ved Commissions- og OberHoffRettes Dom; hvilken Skov Strækning, som er liggende 2 Miile fra Bøygden, de formeener i Formaals Tiden at have været deres Forfædres private Ejendom under Præstegieldets Gaarde foregivende derhos, at De, uden at kunde benytte sig af bemelte Skov, maae gandske blive Ruinerede formedelst at de icke blot ved Gaardenes ringe Jordebrug kan soubistere, og at de have indtet imod at Røraas KobberVærk forsynes med Kull-Leveranse af Skov Strækningen.

"Paa denne Ansøgning har Fogden og Sorenskriveren erklæret at Suppicanterne, i sær i øvre Bygden, ere for største Deelen fattige - kan ej producere saameget Korn aarligen som de behøve, saa at de, endog foruden at de fleeste maae blande deris Brød med Barkemæl, maae Kiøbe Korn, meeget dyrt fra Christiania som ligger 30 Miile og længere fra Dem - have liden og næsten ingen Skoug hvoraf de kunde forskaffe sig Penge til at kiøbe sig det i indfaldende Uaar behøvende større, og i maadelige Aar mindre Quantum Korn, da den største Deel af de 2 Miiles Stækning, som er bleven dem tilkiendt ved Almindings Commissionen, er kun nøgne Fielde hvorpaa indtet voxer, og hvorfor de i den Tid, da de have været udelukte fra Skougbrug i Almindingen, betydeligen have declineret i deres Forfatning. Paa Grund heraf forklares: at dersom Almuen ei er saa Lyckelig at erholde Skoug til deraf at forskaffe sig det næsten aarligen behøvende Korn, vil, efter all Sandsynlighed, Armod blive deres visse Lod - tillige indstilles at hvis H^s Majestæt allernaadigst ville forunde Dem Skoug for at forekomme denne Almues ellers befrygtende Ruin, det da maatte forbydes dem deri at aavirke Kiøbmands Last, førend de have deelt den baade Rode og Gaardeviis, for derved at forebygge den Skade som SamEie Bruget til alle Tider foraarsager. -

Amtets Erklæring er ligeledes Ansøgningen paategnet, i samme bekræftes Fogdens og Sorenskriverens meddeelte Forklaring og i øvrigt indstilling til H^s Majestæts særdeles Kongelige Naade (siden Almindingen er Almuen ved Dom fravunden) om Supplicanternes virkelige Nød maatte komme i saadan allernaadigst Betragtning, at Skoven blev dem overladt paa saadanne Vilkaar, at den fattige Almue derved kunde fremdeles nyde deres Ophold. -

Bemelte Ansøgning leedsages med en Forestilling fra ben^{te} Knud Knudsen Fonaas og Lars Giermundsen Løvhougen dat^r 10de Septemb^r sidstl., hvori deduceres hvad de troer at kunde siges i Faveur af eegne og øvrige Gaarde Brugeres formeentlige Ret til Almindingen og ere de Modsigelses Grunde som de troe de afsagde Domme kunde fortiene, følgende -

1mo at hverken Comissionen eller OberHoffRetten har lagt til Plan for deres Domme det som først burde beviises, nemlig at der existerede en Konge Alminding i Reendahlens Præstegield, og hvorvidt samme er udstreckt; men at det derimod synes, at de, ligesom Røraas KobberVærks forrige Directeur Hiort, have villet etableret den Sætning, at Skovstræckningen, beliggende i megen Afstand fra Bøygderne, skal være Konge Almindinger, den de troer ej at kan holde Prøve, da i saa Fald alle Kongelige Jordegodser og Ejendomme fra de ældste Tider af maatte og burde været indførte i Matriculerne og Grændserne for saadanne Eiendomme som Almindinger derved være bestemte - det hverken nogen Matricul eller andet Document kan oplyse, end icke Matriculen af 1723 hvoraf en Extract findes tilført Comissions acten pag: 253 til 256 begge inklusive, og hvori nævnes Konge Almindinger i Elverum, Aamodt og Store Elvedahlens Sogner i Østerdahlen men icke et Ord om Konge Alminding i Reendahlen - og da de Correspondencer, som i de ældre Tider ere førte om Almindinger i Østerdahlen, icke heller nævner nogen speciel - troes samme icke at kan antages som Beviis - desaarsage de og anseer det for ubegribeligt, hvorledes nogen i Aaret 1776 har kunnet ved en Fredlysning bestemme Grændser for en Konge Alminding i Reendahlen. -

2do at De af vedkommende Fogder til adskillige af Reendahlens Gaardebrugere (icke til alle) udstedte Bøxsedler paa Sætre og Havninger samt Enge Støker i Reendahlens Skovstræckninger, og som er det vigtigste Beviis hvorpaa Commissionen og OberHoffRetten har grundet deres Domme - icke ere udstædte enten af Overbeviisning om, at der virkelig existerede Konge Alminding, eller med Kundskab om dens Grænder; men at det derimod er vissere, at Eegennytte og

Enfoldighed paa Gaardebrugernes Side, og den ved Loven Fogderne tilstaaede Bøxle Hud tilstrækkelig betalt med Penge, have avlet Bøxsel Sædlerne, hvilket troes at kan beviises dermed, at den Rettighed som Loven hiemler enhver, nemlig at nyde Sæter og Fædrifft, i den Alminding som ligger til hans Bøygde Lav og Sæter Mark til Fields, som den har været af gammel Tid, er en allmindelig Rettighed der følger Gaardene hvortil disses Besiddere icke behøvede nogen særdeeles Bevilling, og om der endog fandtes nogen Gaard som manglede Sæter og Fædrifft, Besidderen da kunne forlange sig samme af Fogden udviist i Almindingen paa Stæder hvor det icke var andre til Fortrængsel; hvilke udviiste Sætre og Fædrifter saaledes bestandig fulgte Gaarden m:v: -

3to At det Argument som er brugt imod Almuen, nemlig at Gaarden Engerdahlen, som ligger i den navngivne Konge Almindinges Strækning er solgt fra Kronen i Aaret 1727, er grundfalskt - da Kronen ejede i forrige Aarhundrede næsten alle gamle Gaarde j Reendahlens Præstegield, altsaa og de der værende Skovstrækninger, og Gaarden Engerdahlens første Oprydning og Bebyggelse er saa gammel, at dertil nu icke findes Spor, følgelig gandske sandsynlig at saadan Oprydning og Bebyggelse er begyndt førend Kronenes Gods og Skove bleve Solgte - og da Gaarden Engerdahlen icke var indkommet under samme Salg, saa troes den endnu at kunne være Kongens Ejendom indtil 1727 uden at deraf kan alluderes til nogen Konge Alminding.

4to I Henseende til det Argument - at Stiftamtmand Tønsberg udi Ordre af 27de Novb^r 1726 har tilkiendegivet Fogden Christian Juel den Kongelige Resolution, at de Almindinger, hvorpaa ved Auction var giort Bud, skulle forblive usolgte til Nytte og Brug for Almuen, men dog derfor fredlyses for all Anhugst af Saug Tømmer til Particulære, uden særdeles Kongelig Tilladelse - da troes samme at indeholde indtet, paa Grund deraf, at de Placater, som i Aaret 1726 bleve udstædde angaaende de Kongelige Ejendomme, som derefter bleve opbudne til Auction, nævnes ingen Konge Alminding i Reendahlen, og følgelig, at berørte Stiftamtmandens Ordre, der ickun handler om de ved Auction opbudne Almindinger, icke kan have sigtet til nogen Konge Alminding i Reendahlen. -

5to Anmærkes ved det Beviis som om Konge Almindingen er paaberaabt, neml: Skov Strækningens Vidløftighed, der skulle være for stor til at ejes af Reendahlens Gaarde Brugere - at samme icke kan være af nogen Kraft da der findes i Solør-Østerdahlen og flere Engne af Norge endog enkelte Gaarde som have Skove der

strække sig 3 til 4 Miile til Fields, og det desuden under Commissions Sagen er oplyst at Strækningen som omtvistes bestaaer for største Deel af store nøgne Fielde samt Myhrer eller moradsige Grunde, og derimod ickun nogle enkelte Dahlstrækninger som indeholde duelig Skov til Saugtømmer Hugst.

Paa Grund af alt forestaaende, med Tillæg, at Gaardene i Reendahlen ere fra forrige Aarhundrede og fremad i Tiden ved Kongelige og private Skiøder bestandig og uden Indskrækning solgte med alle Tilliggelser af Skove - Sætre, Fægange til Fields og Fiære, samt at Reendahlens Gaardebrugere have saavel i gamle som nye Tider, erhvervet Domme for at frede og beskytte deres Ejendomme og Rettigheder i den omtvistede Strækning, og ved Contracter deelt Skovene og bestandig brugt dem uden at derved er skeet lovlig Paatale førend i de senere Tider, formeenes at Gaardebrugernes Ret til den freedlyste Strækning er uomstødelig -

6te Endelig handles om den Prætention som Røraas KobberVærks Participantere have fremført i Sagen, hvorved paaberaabes Skovens Indkroning - Værkets Trang til disse Skove - dets Brug derudi og dets Vigtighed saavel for den Kongelige Cassa som for Landet -

I Henseende til Indkroningen, da troer de vel, at det kan være mueligt, at samme kan være skeet, endskiøndt saadant er dem ubekiendt, men om end saa var, qvæstio, om den da og var Lovlig hiemlet? Videre forklarer de icke at være bevidst, at nogen Skov Strækning i Reendahlen ved Kongel. Anordning er henlagt under Værkets Circumferance - og uden for denne troes all Indkroning uhiemlet enten det saa er i Konge-Almindinger eller private Ejendomme - At Skove ere nødvendige til Værkets Drift, anseer de ligesaa uimodsigeligt, som de forsickrer at der findes Skove i Tønset og Tolgens Præstegielde som eegentlig ere bestemte til at forsyne Værket med Kull og Tømmer, og da Værket desuden har eegne Skove, hvorfra kan have Tømmer og deslige til dets Bygninger - troer de Værkets Trang til Skovene i Reendahlens Præstegield icke at være virkelig -

Imidlertid - skiønt Røraas Kobber Værk efter Formodning icke har nogen Lovlig Hiemmel til Brug udi Reendahlens Skove, og ingen virkelig trykkende Trang dertil - forklare dog Reendahls Gaardebrugere, naar den omtvistede Skov Strækning bliver deres, at findes villige til at lade Kull Brugene fremdeeles derudi vedblive da disse og Saugtømmer Hugsten gjerne troes at kan bestaae med

hinanden, naar ickun sicker Foranstaltning gjøres til Skov og Berg Anordningernes Overholdelse - , og til sidst

7de erindres i Henseende til de i omtvistede Skovstrækning anlagde Rydnings Pladser - at endskiøndt de fleeste af dem ere anlagde for 30 Aar siden, skal dog den største Deel findes meeget ubetydelige, hvilket troes bestyrket ved de afholdte Skyldsetnings Forretninger - Det haarde Clima og Rydningsmændenes Uvirksomhed foregives at have hindret Oprydningens Fremgang - og forklares Rødnings Mændene icke at kunne soutinere sig ved Pladserne dersom de icke drev betydelig Skov Brug - Disse Mangler uagtet, troes dog Gaardebrugerne, naar Skovstrækningen blev deres, at ville befordre Rydnings Pladsernes Forbædring - dog med det Vilkaar, at Ejendoms Ret og den dermed forbundne lovlige Disposition over Pladserne blev Gaardebrugerne overdraget, da Gaardebrugernes og Rydningsmændenes Raadeele paa denne og neppe nogen anden Maade loed sig foreene.

Efter alt dette forventer Suppicanterne en trøstende allernaadigst Resolution paa deres Ansøgning - Ligesom de, i Tilfælde at de skulle befinde sig beføuede til at paaanke de faldne Domme, forvente allernaadigst Tilgivelse naar Paaanke skeer. -